

10 november 2020 - Inbreng Programmabegroting 2021

Geachte voorzitter, college, mede-raadsleden en andere geïnteresseerden,

Op 30 juni j.l. hebben wij als raad de voorjaarsrapportage besproken. De fractie van VVD Westerveld heeft toen ook stilgestaan bij de coronacrisis en de gevolgen die dit heeft voor onze inwoners, bezoekers en ondernemers. Deze zomer leek het tij te keren. Het virus hield zich koest en onze gemeente werd overspoeld door toeristen. Hiermee leek voor de toeristische sector en de horeca veel te worden goedgehaakt van het slechte voorjaar. Helaas heeft de tweede golf van het virus ervoor gezorgd dat wederom veel mensen leven met zorgen over hun gezondheid en dat veel ondernemers hard getroffen worden in hun dagelijkse werk. We leven mee met eenieder die hiermee te maken heeft, in privé of werk omstandigheden en hopen dat we deze zorgen en verdriet achter ons kunnen laten in het jaar 2021.

Ook voor de gemeente Westerveld hopen wij op een goed en gezond 2021. Daar wil onze fractie graag een steentje aan bijdragen. Voordat wij hier verder op in gaan, willen wij eerst een woord van dank zeggen aan de opstellers van de begroting. Er ligt een zeer helder en compleet document voor ons als raadsleden, waarin helder is wat onze keuzes zijn, mede dankzij de duidelijke knoppennotitie op bladzijde 20.

Wij maken ons zorgen om de solvabiliteit van onze gemeente, die al een aantal jaar achtereen daalt door negatieve exploitatieresultaten en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves. De baten dekken niet de lasten in de gewone exploitatie. Simpel gezegd, de gemeente geeft meer uit dan er binnenkomt. In de voorliggende begroting hebben wij kunnen lezen welke ambities het college in 2021 wil gaan invullen en wat voor kosten dit met zich meebrengt. Dit moet dan gepaard gaan met wederom een zeer forse lastenverhoging voor onze inwoners.

Tijdens de bespreking van de voorjaarsnota 2020, op 9 juli 2019, is er door de toenmalige coalitiepartijen een motie ingediend met de volgende strekking: *'partijen verzoeken het college bij het opstellen van de begroting 2020 de verhoging van de ozb zodanig te temperen dat de woonlasten met maximaal €25 worden verhoogd zodat de burgers er per saldo deze collegeperiode niet op achteruitgaan'*. In de voorgestelde begroting van 2020 had het toenmalige college er echter voor gekozen om deze motie naast zich neer te leggen en in plaats daarvan te komen met een voorstel om een aanvullende verhoging van OZB opbrengsten van in totaal 869.000 euro. Dit gaat ruim uit boven het genoemde bedrag in de motie. In die zomer is echter het college uiteengevallen en is VVD Westerveld toegetreden in de coalitie. De nieuwe coalitie is toen met een amendement gekomen om de voorgestelde lastenstijging te beperken tot een verhoging van 250.000 euro naast de inflatiecorrectie.

Deze collegeperiode duurt nog 1,5 jaar. Dat houdt in dat het college nu invulling moet gaan geven aan de gestelde doelen van het coalitieprogramma. We zien dan ook een uitwerking van de diverse samenlevingsagenda's met een voorstel voor bijbehorend budget of investering. Wij vinden dit een lastig dilemma. Participatie van inwoners is een groot goed. Wij hebben echter grote vraagtekens bij de wijze waarop in deze gemeente invulling wordt gegeven aan de burgerparticipatie. Wij vragen inwoners om mee te denken over bestand

beleid, zoals BrinQ, maar ook over nieuw beleid zoals de samenlevingsagenda's. Wat we echter structureel nalaten, is om aan de voorkant duidelijk te maken welke keuzes hierbij gemaakt moeten worden. Zouden de inwoners van onze gemeente nog steeds dezelfde keuzes maken als ze weten welke financiële gevolgen dit voor hen heeft? Het is te makkelijk om zonder inzicht in de gevolgen voor het grotere geheel een scala aan mogelijkheden voor te leggen. Daarbij maken we ons ook grote zorgen over de betrokkenheid van alle lagen in onze samenleving bij het opstellen van de samenlevingsakkoorden. VVD Westerveld is van mening dat we goed moeten nadenken over hoe we in het vervolg invulling willen geven aan inwonersparticipatie. Het kan en mag niet zo zijn dat een heel klein aantal inwoners een dergelijke grote, sturende en bepalende rol, krijgt in gemeentelijk beleid.

De fractie van VVD Westerveld heeft met die blik gekeken naar de voorgestelde plannen. Op sommige onderdelen vinden wij de onderbouwing van het college over het nieuwe beleid nog niet voldoende. We vragen daarom in de komende maanden om extra onderbouwing voordat we besluiten om het budget beschikbaar te stellen. Andere plannen vinden wij niet passen in een tijdperk waarin er zoveel moeite is om de eindjes aan elkaar te knopen. De VVD denkt dat passend is wanneer de gemeente zich in deze periode meer zou beperken tot haar kerntaken.

Voor wat betreft de uitvoering van deze kerntaken willen we ook graag een nieuw gesprek voeren in deze raad. De uitleg over de stijgende kosten in het sociaal domein heeft bij ons geleid tot veel zorgen. Een onderdeel hiervan is de vraag om extra geld vanuit het Rijk voor bijvoorbeeld de Jeugdzorg en de WMO. We zijn blij te horen dat de in deze raad door de VVD geïnitieerde en raadsbreed ingediende motie over de herverdeling van het gemeentefonds een beweging in gang lijkt te brengen die hopelijk voor onze gemeente positief zal uitpakken. Het is echter te makkelijk om uitsluitend meer geld te vragen van het Rijk. We zullen ook moeten kijken naar de oorzaak van de sterk uitdijende zorgkosten en proberen hier meer grip op te krijgen in de komende periode. Hetzelfde geldt voor de uitgaven in onze openbare ruimte. Dit aansluitend bij onze opmerkingen over de uitvoering van BrinQ eerder in dit verhaal. Vorig jaar hebben we via een door de afdeling zelf opgestelde knoppennotitie keuzes gemaakt in de uitvoering van BrinQ. Wij denken dat het goed is om dit dossier nogmaals ter bespreking aan te bieden aan de raad. We horen graag van de andere fracties of zij ook openstaan voor een bespreking over deze twee grote onderwerpen. We hebben hiervoor een tweetal moties voorbereid die we hierbij willen indienen.

MOTIE 1: Sociaal Domein

MOTIE 2: BrinQ

De zojuist door ons ingediende moties zouden in de meerjarenbegroting moeten leiden tot een besparing van structurele kosten. Dat zou ervoor moeten zorgen dat we in de komende jaren meer ruimte creëren voor het maken en uitvoeren van nieuw beleid, voor het ondersteunen van belangrijke voorzieningen in onze gemeente, voor het bijdragen in maatschappelijke initiatieven, zonder dat daarvoor een lastenverhoging voor onze inwoners nodig is als sluitpost.

Om ook in het komende jaar wijzigingen door te voeren in de voorliggende begroting hebben we samen met de andere coalitiepartijen gesproken over de knoppennotitie die op

bladzijde 20 van de begroting staat weergegeven. Het college geeft ons handvatten om te sleutelen aan de uitgaven voor de komende jaren. We hebben een afweging gemaakt in het belang van de uitvoering van de samenlevingsakkoorden en enkele andere beleidsterreinen, de lastenstijging voor inwoners en de financiële positie van deze gemeente. Later deze middag zal hiervoor een amendement worden ingediend door de fractie van GB namens de drie coalitiepartijen. Na de eerste reactie van het college, kunnen we dan in de tweede termijn van alle fracties hier nader op in gaan, waarbij we hopen op een brede steun door alle partijen.

Tenslotte vragen wij nog uw aandacht voor en nog te voeren debat over de inzameling van oud papier als onderdeel van het afvalbeleid en het collegebesluit om blauwe containers aan te schaffen hiervoor. We willen benadrukken dat de gestelde budgetten in deze begroting nog niet vrijgegeven worden totdat er een raadsbesluit over dit onderwerp is genomen.

Wij zijn benieuwd naar de uitkomsten van deze begrotingsvergadering en danken u allen voor uw interesse in de inbreng van VVD Westerveld.